

2 KÖRIN

Manih po kiun vëh ne Pöl to kiun hah, ko vanö ke na a napan va po vaman va KÖrin, manih pa muhin va Mësadonia'. KÖrin e' a vöön apuh va pa muhin va Akaëa', ke', Grik.

O poen ne Pöl to kiun momoan ke na a napan va KÖrin, e' to pah soe viivi en pee, pare' pah vanö po' e Taëtus manuh pee, pan e' se nat ma' pa taate' pee, pare' hah ma' ko soe tavus ke poan. E Taëtus to hah ma', pare' soe ke Pöl pan, 'A napan va KÖrin to pënton ee pa soe pën, ko panih voh ee pa ma taate' hat pee. Ivëhkëk, o upöm to koe ee, ko hikta iu te' ne paan a tasun pën.'

Manih po kiun vëh, e' to te' non a taana' tah apuh. A tah vamomoan ivëh pan, e Pöl to vaeö rakah me non o te' varih to panih, pare koe a ma taate' hat pee. Ka vapöök tah ivëh pan, e' to vaato hah me raoe suk a ma kokoman va pa Soe Vih pe Ieesu' Kristo. Ka vakön tah ivëh pan, e' to vaato me raoe suk ee se he' o te' arus a ma tah nee to iu he' akuk ne raoe vamanih po he' pee. Ka vataana' tah, ne' to soe vamaaka ke raoe pan, e'e' koman a aposol vamaman.

A ma kiun varih to tataki va ne manih pan.

A soe vaeö to nö non pa napan va KÖrin, me a soe vaeö manuh pe Sosoenën.
1:1-11

A napan va KÖrin to vatamak voh e Pöl, ivëhkëk, e Pöl to iu te' va'peh me e non pee. 1:12-24; 2:1-13

A kiu vamaman pe Pöl ivëh, a soe tavus o vatömpan voon pe Sosoenën va'peh me a napan. 2:14-17; 3:1-18; 4:1-18; 5:1-21; 6:1-10

E Pöl to soe tavus o hahara' pe' manih pa napan va KÖrin. 6:11-18; 7:1-16

A taate' va pa vamatop o he' nee to he akuk suk o iu pee, to tane' ma' pa ma kokoman koman pee. 8:1-24; 9:1-15

E Pöl to vatvus a ö no aposol to te' suk me ne a ma vëknöm to nö va'peh me non a kiu pee. 10:1-18; 11:1-33; 12:1-21

O iu pe Pöl me a kiu vëhva' pe' pa rëh a napan pa vatet e Ieesu', me a soe ataaton pe' pa napan va KÖrin. 13:1-13

E Pöl To Soe Tavus A Kiu Ne Sosoenën To He' O Aposol

1 ¹Eö' e Pöl, eö' e aposol pe Ieesu' Kristo, po iu koman pe Sosoenën ke' kon a neo', kö' tavus e aposol pe'. Ko kiun va'ih ne kea peö' Timoti' to te' va'peh me a non neö', kö' kiun ko vanö ka nös neöm, o kum te' varih to vaman nem e Sosoenën manih

Kōrin, me ra ma napan pe Sosoenën to te' ne manih pa muhin va Akaëa'.

²Eö' to hinhin no' e Tamaara Sosoenën, me e Sunön pea Ieesu' Kristo, pan ee se ururuan a ra, pare he' a ra a taate' moomo.

E Pöl To Soe Vavihvih Ke Sosoenën, Suk A Ö Ne' To Vatö A Ma Punis Pe'

³Ea se vaeö para kë a ëhnan e Sosoenën Taman, e' e Sosoenën e Taman e Sunön pea Ieesu' Kristo. E' e Tamaara, me e' a taneo in a ma taate' uruan me a taate' vatö a ma punis. Ke e' e Sosoenën se nok a ma kokoman po te' varih to te' me ne a ma punis, kee töötö ee. ⁴Ka ma punis kurus varih to tatavus ne manih pea, ne Sosoenën to vavaatö këh e non sih pea, ka onöt e no pa vatö o kokoman pa napan varih to tataum ne a ma vu punis, vamanih pa ö ne Sosoenën to vavaatö va i non sih a ma kokoman pemöm. ⁵E Ieesu' Kristo to te' voh o kamis o pöh apuh rakah, kemöm me to hara' me e nem po vu kamis pamëh. Ivëh, no a taate' moomo pe Ieesu' to puh suk non manih pemöm kuru. ⁶Ko poen no a punis se taum a möm, a ma vu punis poë varih, to va'aus ee peöm, ke' onöt po poen ne Sosoenën to kon tane' hah en peöm pa ma punis poë varih. Suk ataeah, e Sosoenën to va'aus a möm, ka ma kokoman pemöm te' tö e ne. Ka tah pamëh vava'aus a no neöm, ka ma te' kokoman peöm te' tö me e ne. Oman, o poen nöm to sun vakis nem paröm te'te' nem a ma vu punis varih nemöm to te'te' nem sih, e Sosoenën se vatö en pa ma kokoman peöm, kee tö ee. ⁷Kemöm vaman vakis e nem, pan eöm se sun vakis rakah e nem, manih pa ö no a ma punis se tavus ma'. Suk ataeah, emöm to nat e nem, peöm se kamis va'peh me em pemöm. Ivëh, ke eöm me se kon va'peh me em pemöm po kokoman tö.

⁸Kën kea, me ra kën vamen, emöm to iu nem a ö nöm se nat vavih nem pa ma punis varih to tavus voh a möm manih pa muhin va Esia'. A punis apuh pamëh to vöknah rakah voh en pemöm, ko onoah en pa ma te' kikis pemöm. Ivëh, kemöm koman em pan, emöm se mëtmët em. ⁹Oman rakah, manih pa ma kokoman pemöm, nemöm to hara' vavoh e nem a ma vu punis poë varih, vamanih pa ö no a te' pëpënton vahutët to soe ka te' pepeat pan, "Eën se mët." Ka tah pamëh to tavus me voh en manih pemöm, ko va'naöp en pemöm, pan emöm se nat nem koman hah nem o kikis pemöm. Ahik. Emöm se koman varoe ko nem o kikis pe Sosoenën to onöt non a kunkuin hah a nap mët. O kikis pamëh to antoen pet e non pa va'aus a möm pa te' a ma te' punis pemöm. ¹⁰Ka tah hat pamëh to onöt rakah e non pa ip vamët a möm. Ivëhkëk, e Sosoenën to kon hah en pemöm. Amot me, ne' se va'aus hah en pemöm. Kemöm vaman vakis va e nem manih pan, e Sosoenën se va'aus hah en pemöm, kemöm te' vavih e nem. ¹¹Ivëh, ke eöm se hinhin va'aus a no möm. Ke Sosoenën sih pënton a hin pa nap peo, pare' va'aus a möm. Ka tëëm no a nap peo se ep a ö ne Sosoenën to va'aus va ka non möm, pare vavihvih me poë.

E Pōl To Hikta Pikpiuk Non A Napan Va Kōrin

¹²Eö' to soe vavaeö suk hah ö' pa tah va'ih. Manih po kokoman peö' nö' to nat va no' manih pan, eö' to nonok no' a taate' totoopin vih, me a taate' man manih pa napan kurus, ee a ma taate' ne Sosoenën to he' voh a neo'. Eö' to hikta vatet ma' o nat ne ea a napan va po oeh vëh to vatet voh ma'. Ahik. O ururuan varoe ko pe Sosoenën to va'aus voh a neo', pare' he' a neo' a taate' va'ih. Eö' to nok vakis voh a taate' pamëh po poen ne eö' to te' va'peh me voh a no' neöm, a napan va Kōrin.

¹³⁻¹⁴Ka ma poen nö' to kiun ka nös neöm a ma kiun, eö' to kiun a soe to onöt non neöm se ëh, ko maaka a pusun in a soe pamëh. Eö' to hikta kiun ka neöm ta meh soe to matan ke non. Oman, a ma meh poen ne eöm to hikta se maaka vavih nem a ma soe kurus nö' to kiun nös. Ivëhkëk, eö' to iu rakah no' a ö nöm se maaka vavih a pusun in a ma soe peö'. Ka manih po vahutët apuh pe Sunön pea Ieesu', eöm se vaeö suk rakah em peö', vamanih pa ö nö' to vavaeö va ka no' neöm sih

¹⁵⁻¹⁶Eö' to vaman rakah e no' peöm to hara' vaeö suk e nem pa taate' nö' to nok, ke' a pusun in a ö nö' to koman suk no' pan eö' se nö momoan nös peöm, ko ep voh ka neöm. Eö' se ep ate' ka neöm, ko oah eo' manuh pa muhin va Mësadonia'. O poen nö' se këh hah ma' a muhin va Mësadonia', eö' to koman e no' pa hah ma' pa ep a neöm. Manih pa taate' pamëh ne Sosoenën se taneo en pa nok vavih a neöm pa vapöök tëëm. Me eöm me to onöt e nem pa va'aus a neo', kö' nö eo' manuh pa ö muhin va Jiutia'. ¹⁷Eö' to hikta nö momoan voh nös pa ep a neöm. Ivëh, köm koman va po' nem nih, eöm koman kës e nem pan, eö' to nok o kokoman va'ih, marën a piuk a neöm, ha? Me eöm to koman kës nem pan, eö' to nok akuk, parö' panih ekeok a soe vaman pamëh, vamanih pa ö no a napan va po oeh vëh to nonok va ne sih, ha? Eöm koman kës nem pan, eö' se soe, “oman”, me “ahik”, ha? Ahik rakah. ¹⁸E Sosoenën to suksuk rakah non a soe koman pe'. Eö' me se soe vamaman rakah keo' peöm pan, a ma soe kurus nö' to sosoe ka no' neöm, to hikta te' me ne a soe, “oman”, me a soe, “ahik”. ¹⁹Eö', ke Saëlas, ke Timoti', emöm to soe tavus voh kem peöm pa soe va'ih, nemöm to vatvus voh ka neöm a soe koman pe Ieesu' Kristo, e koa' pe Sosoenën. Eöm to nat me e nem pe Ieesu' to hikta onöt non a soe, “oman”, me “ahik”. A ma tamoan ne Kristo to vavaonöt ro ko non sih a ma soe pe' pa soe, “oman”. ²⁰E' to te' non a ma Soe vaman pe Sosoenën to te' non. Ke Kristo to vavaonöt tamoan non sih a ma soe vaman pe' manih pa soe, “oman”. Ivëh, ka se keh pënton a soe pe Sosoenën manih pa ëhnan e Kristo, ea se soe ee pan, “e' o man rakah”. Ivëh, na to kë suk no sih a ëhnan e Sosoenën. ²¹Eöm se nat va nem manih pan, e Sosoenën koman to vakikis a rora, ka vatös no manih pe Ieesu' Kristo, para te' vakis no, ke Sosoenën kon en pea a napan

koman pe'. ²²E Sosenēn koman to vaho' voh en po vēknōm pe' manih pea, marēn a vataare vamanih pan, ea a napan koman pe'. Pare' vaho' a Tuvuh Vasio' pe' manih pa komaara. A Tuvuh Vasio' to te' va non manih pa tah vamomoaan va pa ma tah vihvih, ne Sosenēn to kehkeh he' a rora. Ea to kon voh ee pa Tuvuh Vasio', ivēh, ka se nat va no manih pan, oman rakah, amot na se kon ee pa ma tah vihvih poē varih, ne' to nok suk voh pa soe vaman pe'.

E Pōl To Hikta Nō Hah Manuh Kōrin

²³Eō' se soe va keo' peōm manih pan, manih pa ēhnan e Sosenēn, e' a te' va pa vaeh a ma soe peō'. Ke eō' soe vamaman rakah keo' peōm, eō' to hikta nō voh nōs peōm maneom Kōrin, suk ataeah, eō' to hikta iu he' a no' neōm a punis ko vakmis a neōm. ²⁴Eō' to hikta soe vavoh manih pan, emōm to matop nem nōs a ma vaman peōm. Ahik. O vaman peōm to sun vakis rakah voh en. Eō' to kikiu vatōs tamoaan me a no' neōm sih pa vatvus o vaeō manih peōm.

2 ¹Ivēh, kō' iu no' a meh vavih peō' maneom peōm, se nat non te' non pan, e' a meh vavih se he' punis a neōm. ²Eō' se keh he' punis eo' peōm, keteh po' ivēh, se te' non, pare' vavaeō a non neo'? Eōm varoe a napan nō' to he' punis voh se vavaeō a neo'. ³Ivēh, ke eō' hikta se nō no' nōs manem peōm, parō' kon o kokoman punis manih peōm a napan to vavaeō a no neo' sih. Ke' a pusun in a tah nō' to kiun suk voh nōs o kiun va'ih, parō' vanō vovoh ka nōs neōm. Eō' to nat e no', peō' se keh hara' vaeō suk no' ta pah tah, a, eōm kurus me se pēt hara' vaeō suk e nem pa tah pamēh. ⁴Eō' to kiun voh ka nōs neōm o kiun peō', o kokoman peō' to puh rakah non po tamak, me o kupu peō' to karē rakah e non. Eō' to kinkiu va'peh me e no' pa hunun mataneo' to tatako' e non. Eō' to hikta kinkiu no' o kiun peō' to vatamak a neōm, ahik, eō' to kiun nōs o kiun va'ih, pan eōm se nat va nem manih pan, eō' to iu suntan rakah e no' peōm.

Eōm A Napan Va Kōrin Se Ihan Anoe A Hat No A Meh Te' To Nok Voh Manih Peōm

⁵A pah te' va peōm to nok voh ken peōm pa punis apuh, e' to hikta he' punis vi ka no neo'. Eō' to hikta iu nok no' ta ma soe kikis suk a tah va'ih manih peōm. Suk ataeah, eō' to onōt e no' pa soe vamanih pan, e' to nok voh a neōm ka ma kokoman peōm punis amot voh ee. ⁶Ko vakmis vēh, no a peo in e eōm to he' eah, to antoen e non pe'. ⁷Ivēhkēk, kuru nō' to iu no' a ö nōm se vatet a meh taate', eōm se ihan anoe kēh eah pa hat pe', parōm vatō o kokoman pe', ko kokoman pe' vih ke' hara' vaeō hah. Pe' to hat non pa ö no a punis tome' apuh oah poan, ke' pah hat oah en po tamak. ⁸Ivēh, kō' hin vakis rakah e no' peōm se öt hah eah, parōm

vaho' eah manih topnineöm, ko vataare eah a ö nöm to iu avoe' rakah e nem pe'. ⁹Moaan voh nö' to kiun voh ka nös neöm o kiun va'ih, marèn a punö' ro a neöm, pan eö' se ep voh pan, eöm vavatet e nem pa ma soe peö', ke' ahik. ¹⁰Eöm se keh ihan anoe a hat no a pah te' vèh to nok manih peöm, eö' me se ihan anoe eo' pa hat pe'. Ke' se keh te' non ta hat nö' se ihan anoe, a, eö' se ihan anoe eo' manih pa matan e Kristo, marèn a va'aus a neöm. ¹¹Eö' to nok vamanih, suk eö' to nanaöp no' e susun po ora' hat tome' piuk ka ra, pare' rèh vahik en pea pa nok a ma taate' hat. Suk ataeah, ea to nat vahik voh ee pa ma taate', me a ma kokoman hat vakoan pe'.

E Pöl To Kehkeh Ep Non Pe Taëtus

¹²O poen nö' to vos manuh pa vöön va Troas marèn a vatvus a Soe Vih pe Ieesu' Kristo nèn, eö' to taum eo' pa ö ne Sunön to peret ken peö' pa hanan va pa ö nö' se nok eo' pa kiu pe' nèn. ¹³Ivèhkèk, o kokoman peö' to hikta te' moomo non, suk eö' to hikta taum e kea peö' Taëtus. Eö' to soe ataaton a napan va Troas, parö' nö ko vos eo' manuh pa muhin va Mèsadonia'.

Manih Po Kikis Pe Sosenèn, No Aposol To Eh Oah Suk Ne Manih Po Vapus

¹⁴Ivèhkèk, eö' se soe vavihvih ke na e Sosenèn, suk a ma tamoan ne' to meeme vah ka no möm pa vatvus a soe in a kiu kikis ne Ieesu' Kristo to nok voh, marèn a kon hah a ra a napan pe'. Ka napan se nat koe in e Sosenèn manih pa taate' pamèh. Ke' te' va non manih pa tah avoavuh vih to tavus, ka tuvuh te'te' vah non manih po oeh avoes. ¹⁵Oman, ea koman to te' va no manih pa tah avoavuh vih, ne Ieesu' Kristo to kon pare' ès ke na e Sosenèn. Ko avuh vih pamèh to nö non manih pa napan varih to te' ne manih pa hanan to nö non pa vöön va kin. Me manih topnin a napan varih to te' ne pa hanan to nö non manuh pa sura' èsès tamoan. ¹⁶Ka napan varih to te' ne pa hanan to nö non manuh pa sura' èsès tamoan, no a kiu, me a soe nemöm to nonok nem, to tavus va ee manih po avuh pa tah se mèt. Ivèhkèk, a ma soe me a ma kiu nemöm to nonok nem topniira napan varih to te' ne pa hanan to nö non pa vöön va kin, to tavus va ee manih pa tah avoavuh vih va po to'to' to va'aus non raoe. Ivèh, keteh po' to onöt non a nok a kiu va pa vatvus a Soe Vih? ¹⁷Ivèhkèk, emöm to hikta te' va nem manih pa nap peo varih to nönö vah ne, pare' piuk vahok in a napan, ko nonok moni' ne manih pa soe pe Sosenèn. Ivèhpèhkèk, emöm to kon a kiu va'ih manih pe Sosenèn koman, pamöm hikta nat nem pa piuk. Emöm koman to vapöh kokoman rakah me e Ieesu' Kristo, ka manih pa matan e Sosenèn, nemöm to vavatvus vatotoopin rakah me e nem pa ma soe ne' to he' voh a möm, o te' kikiu pe'.

O Aposol, Ee A Nap Kiu Va Po Vatompooan Voon

3 ¹Eöm koman kēs nem pan, emöm to taneo hah em pa nok a ma soe varih marēn a vamanman a neöm, kōm koman nem pan, emöm a nap vihvih? Emöm to hikta te' va nem manih po upöm te' to hi ro upöm, kee kiun o kiun to soe ka non neöm pan, emöm o te' vihvih. Me emöm to hikta iu nem a soe ka neöm pan, eöm se kiun a ma vu kiun marēn a va'aus a möm. Ahik rakah! ²Eöm koman to te' va nem manih po kiun pemöm se soe vanat a napan a ma taate' pemöm. Ka ma soe va po kiun pamēh to kiun rakah ne manih pa ma kupu pemöm, no a napan kurus se ep, pare ēh a soe to kiun non po kiun pamēh. ³Eöm se te' vamhēn rakah nem, ka napan se ep va ka no neöm manih, po kiun to tane' ma' pe Kristo. Manih pa kiu pemöm ne Kristo to kiun o kiun pamēh. O kiun pamēh ne' to hikta kiun voh po tah kinkiu kiun. Ahik. E' to kiun voh o kiun pamēh manih pa Tuvuh pe Sosoenēn te'te' tamoaan. E' me to hikta kiun voh manih pa ta vös. Ahik. E' to kiun voh manih po kupu pea ra napan.

⁴Manih pe Kristo ne Sosoenēn to kon voh a möm pa nok a kiu pe'. Kemöm nat va e nem manih pe Sosoenēn se nok a kiu pe', ke' tavus vavih rakah en, ⁵Oman, emöm to hikta sosoe nem pan, emöm koman to antoen e nem pa nok a kiu pamēh. Ahik. E Sosoenēn koman to te' non manih pemöm, pare' he' a möm o kikis, kemöm antoen e nem pa nok a ma kiu pe'. ⁶E Sosoenēn koman to he' a möm o kikis, kemöm onöt e nem pa tavus o te' kikiu va po vatompooan voon pe' va'peh me a napan pe'. Ko vatompooan pamēh nee to hikta kiun voh manih po Puk va po Vavaasis pe Mosēs. Ahik. E' a tah koman pa Tuvuh Vasio'. Ka soe va po Vavaasis pamēh se ip vamēt en pa ma apeero te'. Ivēhkēk, a Tuvuh Vasio' to he'he' non sih o to'to' tamoaan manih po te'.

⁷A soe va po Vavaasis pe Mosēs to kiun voh non pa ta vös. Ka soe pamēh to ipip vamēt voh e non pa apeera napan. Ko poen ne Sosoenēn to kiun o Vavaasis pa ta vös, pare' he' o Vavaasis pamēh manih pe Mosēs, o Vavaasis pamēh to nö va'peh me en ma' po maaka apuh pe Sosoenēn. O maaka pamēh to tavus manih pa matan e Mosēs. Ka napan va Israēl hikta onöt ne a kute' manih pa mataneah, suk o maaka pamēh to kikis vörep. Vasuksuk po', no maaka pamēh to hikhik amamot nö e non. ⁸Ivēh, ka kiu ne Sosoenēn to nok manih pa he' a napan a Tuvuh Vasio', to te' vih oah e non pa kiu vēh ne' to nok voh, pa ö ne' to he' e Mosēs o Vavaasis pe'. O kikis me o maaka apuh pe' se te' tamoaan non manih pa kiu va pa he' a Tuvuh Vasio'. ⁹O Vavaasis pe Mosēs to vaho' en pea manih po vahutēt, pare' vateen en pea pa hat, ka apeera ro en. Ivēhkēk, a kiu pamēh se keh nö me ma' o maaka apuh pe Sosoenēn, a, a kiu va pa nok a napan, kee tavus o te' totoopin manih pa matan e Sosoenēn, e' a kiu pamēh se tavus

va'puh oah en ma' po kakis vamaoan pe Sosoenën. ¹⁰O maaka me o kakis apuh pe Sosoenën to te va'peh tamoan me e non po vatompoan voon pamëh ne Sosoenën to nok. Pare' vih oah e non po maaka me o kakis va po Vavaasis pe Mosës. Ivëh, ka kuru va'ih, e' to ep ke non pan o kakis va po Vavaasis pe Mosës to hik rakah en. ¹¹O Vavaasis pe Mosës to hikta se te' tamoan non, e' to hikhik amamot nö e non. Ivëhkëk, o Vavaasis pamëh to nö va'peh me voh ma' o kakis apuh pe Sosoenën. Ivëh, ka kuru na to nat e no po vatompoan voon te'te' tamoan vëh, to apuh oah e non po Vavaasis pe Mosës.

¹²Emöm to vaman rakah e nem, pamöm anoeh e nem po vatompoan voon pamëh se tavus va'puh manih pemöm, pare' te' tamoan non. Ivëh, nemöm to hikta nanaöp suk nem a soe vamaaka o vatompoan pamëh manih pa napan. ¹³Emöm hikta onöt nem a nok vamanih pa ö ne Mosës to nonok va voh non. O poen pamëh no maaka to hikta hik avoe' këh non a matan e Mosës, ke' kon a ta rara, pare' kupkup en pa mataneah, pan a napan va Israël se nat ne ep po maaka se hikhik amamot nö këh non a mataneah. ¹⁴Ka ma kokoman pa napan va Israël nun rakah ee pa soe pe Sosoenën vëh, nee to ëhëh ne to te' non po vatompoan vamaoan. Ee to hikta onöt ne a maaka in a pusun in a ma soe nee to tēnan. E' to te' va e non manih pa ta rara vëh to te' voh non manih pa matan e Mosës to sunpip non a ma kokoman pee. Ka hikta pah te' to ihan a ta rara pamëh. Manih varoe pe Kristo, ne Sosoenën to ihan këh a ma kokoman pa napan pa ta rara pamëh. ¹⁵Ivëh, ka kuru va'ih no a napan to ëhëh ne sih o Vavaasis pe Mosës, ka ta rara pamëh to sunpip e non pa ma kokoman pee, kee hikta maaka ne a pusun in a soe pamëh. ¹⁶Ivëhkëk, a te' vëh to panih a ma taate' hat pe', pare' suk e Sunön, e Sosoenën se ihan en pa ta rara vëh to sunpip non o kokoman nun pe'. ¹⁷Ko poen nö' to vavaato suk no' e Sunön, eö' to vavaato suk me e no' pa Tuvuh Vasio'. Ka Tuvuh Vasio' pe Sunön se keh te' non manih pa pah te', ka hikta tah se sunpip hah non poan, ka te' pamëh tavus en a te' taihan. ¹⁸Ea kurus to hikta te' hah me no ta tah to sunpip non a mataara, ivëh, no maaka apuh pe Sunön to nö suk ma' manih pea, ka tavus va ee manih po siroak no a potan to nan non ma', ke' paapa non na po upöm te'. A ma tamoan rakah na to kokon no sih o maaka pamëh. Ko maaka pamëh papanih tamoan nö e non pa ma taate' hat pea, ka tavus va ee manih pe Sunön. Ke Sunön koman, e' a Tuvuh to nonok va non nën.

O Aposol To Te' Va Ne Manih Pa Nöh

4 ¹E Sosoenën to ururuan voh a möm, pare' he' a möm a kiu va'ih, ivëh, nemöm to hikta tötö suk rakah nem pa nok a kiu pamëh. ²Emöm to he' tonun vahik voh em pa ma taate' hat vapoet, no a napan to vakoan ne sih, pare nonok ne. Emöm to hikta suksuk nem a taate'

piuk, pamöm hikta nat nem pa panih a soe pe Sosoenën. Ahik. Emöm to vavativus rakah nem a soe man manih mahën, pan a napan kurus se kiiki a ma taate' pemöm. Ka manih pa ma kupu pee, nee se nat va ne manih pan, emöm to nonok nem a kiu totoopin manih pa matan e Sosoenën. ³Ivëh, ka Soe Vih vëh nemöm to vavaasis nem, se keh hikta te' maaka non, a, a Soe pamëh hikta se te' maaka varoe non manih pa napan varih to suksuk ne a hanan to nö non po sura' ešës tamoaan. ⁴E susun po ora' hat, e' e sosoenën va po oeh vëh, e' to vanun voh en pa ma kokoman pa napan varih to hikta te' me ne o vaman. Kee hikta antoen ne a inan o maaka va pa Soe Vih vëh, to te' suk non o maaka me o kikis pe Kristo vëh, to te' va non manih pa ö ne Sosoenën to te' va non.

⁵Oman, emöm to hikta vavaasis nem a soe ovin a ma taate' koman pemöm. Ahik. Emöm to vavaasis ro ko nem pan, e Ieesu' Kristo e' e Sunön pea. Emöm to vavativus nem sih a soe pe', pamöm te' va nem manih pa nap kiu peöm, manih pe Kristo. ⁶Iva'ih, ka moaan voh, ne Sosoenën to nok voh o oeh vëh, pare' soe voh a soe manih po Puk Vapenpen pe' pan, "Manih pa popoen no maaka se tavus tane' ma!" *Jen 1:3*
Ke Sosoenën avoe' ko pamëh to nok o maaka pe' pamëh, ke' paapa non manih pa ma kupu pea, manih pa ö ne' to vaonöt ka ra, ka nat vaviv ee po maaka pe' vëh, to te' non pa matan e Kristo.

O Maaka E' A Tah Vaho' Vih Oah Va Po Apen To Pet Non Pa Nöh

⁷A tah vaho' vih oah pamëh to te' non pemöm o aposol, to tane' ma' pe Sosoenën. Ivëhkëk, ea to te' va e no manih pa nöh, e' a tah to onöt e non pa töpre', no e Sosoenën to vaho' a ma tah vaho' vih oah poë varih nën. Ka tah pamëh to vataare non a napan kurus se nat ne o kikis apuh pamëh, nee to ep ne to tane' non ma' pe Sosoenën, to hikta te' non manih pemöm. ⁸Manih pa ma ö kurus nemöm to nönö vah nem no a ma punis peo rakah to tataum e ne pemöm. Ivëhkëk, a ma punis poë varih to hikta vöknah vahik a ma kikis pemöm. A ma punis poë varih to vavanun e ne sih pa ma kokoman pemöm. Ivëhkëk, a ma kokoman pemöm to hikta hat vaoah. ⁹A napan to tektek e ne pemöm, ivëhkëk, e Sosoenën to hikta varakah ka möm. Ee to vakmis ee pemöm, ivëhkëk, ee to hikta mirö' tiroë' a möm. ¹⁰A ma kamis poë varih to tatavus ne manih pa sioninmöm, to vatoe amot me non pa mët pe Ieesu'. Ivëh, no to'to' pe Ieesu' se tavus vateera' suk manih pa ma sioninmöm. ¹¹Emöm to nonok nem sih a kiu pe Ieesu', ivëh, nemöm to te' to'to' suk nem sih pa ma poen kurus. Ivëhkëk, a napan to pupunö' rakah e ne pa ip vamët a möm. Ivëh, no to'to' pe Ieesu' to tera' suk non sih, ka napan se ep manih pa ma sioninmöm, ko sionin pamëh, e' o sionin se mët en. ¹²Ke' a tah pamëh no a mët to nonok suk non sih a kiu pe' manih pemöm o aposol. Ivëhkëk, o to'to' tamoaan to kikiu varu' e non manih peöm.

¹³Emöm to vaman e nem pe Ieesu', pamöm nonok e nem pa paeh a taate! to kiun non manih po Puk pe Sosoenën,

“Eö' to vaman voh eo' pe Sosoenën, ivëh, kö' soe tavus eo'.” *Sng 116:10*
Emöm me to vaman me e nem, pamöm soe tavus me va em nën. ¹⁴Emöm to nat vahik vavoh em manih pan, e Sosoenën to kunkuin tane! hah voh en pe Sunön Ieesu' manih po vapeepe, e' me se kunkuin va'peh me en pea ke Ieesu'. Pare! me peah va'peh en pea, ka nö, para sun e no manih pa mataneah. ¹⁵Eö' to soe vamanih, suk ataeah, eö' to nat e no', a ma tah kurus varih to tatavus ne manih pemöm, ee marën a va'aus a neöm. O ururuan pe Sosoenën to tatavus nö e non manih pa nap peo varih. Kee se soe vavivih rakah ke Sosoenën, pare kë ne a ëhnaneah.

O Aposol To Vaman Pare Kon O Kikis Manih Pa Tuvuh Vasio'

¹⁶Emöm to kokoman vörep e nem pa kiu vih ne Sosoenën to nok, ivëh, nemöm to hikta tötö suk nem pa nok a kiu pe!. Oman, a sioninmöm to tötö en, pare! kehkeh sunë e non. Ivëhkëk, a ma komanmöm to papanih vavoon e ne pa ma poen kurus. ¹⁷Suk ataeah, emöm to nat e nem pa ma punis me a ma kamis to tatavus ne manih pemöm, to hikta te' apuh ne, pare hikta se te' varë ne. A ma punis poë varih to vava'aus e ne pemöm, pa kon o ëhnan apuh te'te' tamoan manih pa vöön va kin. Kemöm nat e nem pa ma tah vihvih nemöm se kon to vih oah e ne pa ma punis poë varih. ¹⁸Ivëh, kemöm hikta kokoman vörep nem a ma tah nemöm to antoen nem a ep pa matanmöm. Ahik. Emöm to vaonöt varoe o kokoman to te' suk non a ma tah, nemöm to hikta onöt nem a ep pa ma matanmöm. Suk ataeah, a ma tah na to ep no pa mataara, se hik ee pa si' tëëm kökööt akuk. Ivëhkëk, a ma tah vihvih varih na to hikta onöt no a ep pa mataara, ee a ma tah te'te' tamoan.

Ea Ra Napan Se Vavatet No O Iu Pe Sosoenën, Para Kon O Sionin Voon

5 ¹Ivëh, ka nat e no pa sioniira to te' va e non manih pa iuun na to te' no manih po oeh vëh, amot no a iuun pamëh se hat en. Ivëhkëk, o poen no a iuun pamëh se hat vahik en, ka te' me e no pa meh iuun manuh pa vöön va kin ne Sosoenën se he' a ra. Ka iuun pamëh no a hikta te' to nok pa koreneah. Ahik. A iuun pamëh se te' e non a iuun va pa vöön va kin, pare! te' tamoan e non. ²Kuru na to te' e no pa iuun pamëh, para tötö e no, ko iu rakah e no pe Sosoenën se he' a ra a iuun to te' non pa vöön va kin. Ka iuun pamëh e' o vëknöm va po sionin voon to te' va non manih po rara to kupkup non a sioniira. ³Suk ataeah, o poen ne ea to hop vahik pa iuun pamëh, para hikta te' hah va no manih po te' varih o pehpeah.^a ⁴O poen na to te' me no o sionin manih po oeh, para hahara' no a ma vu punis, ko te' e no pa tö vatëh.

^a 5.3 [... po te' varih o pehpeah.] O poen ne ea se mët, a apeera se keh hikta te' me non o sionin voon, e' se te' va non manih pan, a apeera to pehpeah.

E' to hikta te' non pan emōm to kehkeh koe nem o sionin vamoaan. Ahik. Ea to iu hop rakah no po sionin voon vamanih pea to ohop no o ohop voon. Ivēh, ko sionin va pa mēt se kon me en po to'to' tamoaan. ⁵Ke' a tah pamēh ne Sosoenēn koman to nok suk voh a ra. E' to he' voh en pea pa Tuvuh Vasio', ka Tuvuh Vasio' pamēh, e' o vēknōm to vataare e non pea pa ma tah vihvih ne' se he' o sionin voon pea.

⁶E' a tah pamēh nemōm to te' vaeh suk nem sih. Ea to nat e no, po poen na to te' me no o sionin va'ih, ea to hikta te' va'peh me no e Sunōn manuh pa vōon pe'. ⁷Kuru na to te' ro ko no po vaman, para hikta te' no pa tah na to ep no pa mataara. ⁸Ivēh, nō' to soe suk vavoh manih' pan, emōm to hikta nanaōp nem a mēt. Emōm to iu rakah e nem pa kēh o sionin va'ih, pamōm nō ko iho' vavih va'peh me Sunōn manuh pa vōon pe'. Ka vōon ne' to te' non, e' a vōon pamēh se tavus en a vōon vamaman pea. ⁹Ivēhkēk, ea se keh te' ro e no manih po oeh, ke' manuh pa vōon va kin, o kokoman pea se te' tamoaan e non pa nok a ma taate' ne Sunōn to iu non, pare' vaeō suk non. ¹⁰Suk ataeah, ea to nat e no. Amot ne ea kurus se sun ee manih po vahutēt pe Kristo. Ke Kristo koman ivēh, se kiiki a ma tah ne ea to nonok no. Me ea papaeh se kon ee pataeah to vih non pea pa kon, ataeah a vih, me ataeah a hat. Para kon me ee po voen to onōt va non manih pa ma tah na to nonok no, po poen na to te' no manih po oeh vēh.

**Ea To Te' Me E No Pa Kiu Va Pa Va'aus A Napan,
Kee Vapōh Kokoman Me Sosoenēn**

¹¹Ke' a tah pamēh, nemōm to nanaōp suk nem e Sunōn, pamōm te' e nem paan eah. Ivēh, nemōm to pupunō' suk nem pa kunkuin a ma kokoman pa napan, pan ee se vaman poē. Emōm to hikta nonok nem a kiu va'ih pa ma taate' to hikta te' totoopin ne. Ahik. E Sosoenēn to nat vahik voh e non pa ma kokoman me a ma taate' pemōm. Eō' koman to vaman no' pan, manih pa ma kokoman peōm, eōm me to nat va e nem manih pan, emōm to nonok e nem pa kiu a totoopin, pare' vih. ¹²Eōm koman kēs nem pan, emōm to taneo hah em pa nok a ma soe varih marēn a vamanman a neōm, kōm koman nem pan, emōm a nap vihvih? Ahik. Emōm to kiun ka neōm a soe va'ih pan eōm se ep, parōm vaeō me a mōm. Ko se te' me nem ta piun vih nōm se piun o te' varih to mōhmōh akuk suk ne a ma tah na to ep no pa mataara. Ivēhkēk, ee to hikta vaeō suk ne a ma te' kokoman varih, to te' ne pa ma kupu pea. ¹³Ivēh, ke' se keh te' man non pan, a taate' me a ma soe pemōm to te' va ne manih pa ma te' soe po te' papōn, koe ka mōm, kemōm nonok nem a kiu pe Sosoenēn. Ka ma kokoman pemōm se keh te' totoopin e ne, a, emōm to nonok va nem nēn, marēn a va'aus a neōm. ¹⁴E Kristo to he' voh en pemōm po kokoman pe', ko kokoman pamēh kunkuin rakah e

non pemōm pa nok a kiu pe'. Suk ataeah, ea to nat vahik voh ee pan, a Paeh a Te' to kon voh a tasun pea, pare' mēt manih pa kuruse. Ka manih pa hanan pamēh, ne ea kurus to mēt vahik kēh voh ee pa ma taate' na to te' moaan me no. ¹⁵E Kristo to mēt suk voh a ra marēn a va'aus a ra, a napan varih to te' to'to' no. Ivēh, ka se nat no kokoman hah a no, para vavatet no o iu koman pea. Ahik. Ea se kokoman varoe ko no e Kristo, a te' vēh to kon voh a tasun pea, pare' mēt pa kuruse, ko to' hah en. Ivēh, ka se vatet rakah a taate' pe'.

¹⁶Taneo non kuru, ne ea to hikta vavatet hah no o iu hat va pa komaara, para kiiki no a taate' pa napan. Oman, moaan voh na to te' non po iu hat va pa komaara, para kiiki no a taate' pe Kristo. Ivēhkēk kuru, na to hikta kiiki hah va no eah manih pa taate' moaan pamēh. ¹⁷Ivēh, ka ta pah te' se keh he' ea manih pe Ieesu', pare' vatōs vavih rakah me poan, e' se tavus en a te' voon rakah. Pēnton vavih po' ne neōm. A taate' vamaaan pe' to hik avoes en, ka taate' voon tavus varu' en manih po to'to' pe'!

¹⁸E Sosoenēn koman ivēh, to nok a ma tah poē varih kee tavus manih pea. Moaan voh ne' to hat ov e non pea. Ivēhkēk, manih pa mēt pe Ieesu' ne' to vapōh kokoman vavih hah me en pea. Ivēh, ke Sosoenēn he' en pemōm pa kiu, pan emōm se va'aus eah, pa nok a napan varih to hat ov e ne poē, kee vapōh kokoman hah me eah. ¹⁹Ka soe pemōm to te' va non manih. E Sosoenēn to te' non manih pe Kristo. Ke Sosoenēn nok a napan, kee vanun ee pa taate' vakihat, pare vapōh kokoman me ee pe'. Manih pe Kristo ne Sosoenēn to hikta kokoman hah non a ma hat varih nee to nok voh. Pare' he' en pemōm pa kiu va pa vatvus a soe in a taate' moomo pamēh. ²⁰Ivēh, kemōm kon a soe manih pa rivon e Kristo, pamōm vatvus pet a soe pe'. E' to te' va non manih, e Sosoenēn koman to vaoe koe ke ma' a napan manih pa rivonmōm. Kemōm vavatvus nem a soe koman pe' manih pa napan kurus, pamōm sosoe va i nem raoe manih pan, “E' to vih rakah non pō nōm se koe a ma taate' vakihat, parōm vapōh kokoman me e Sosoenēn.” ²¹E Ieesu' Kristo to hikta nat non pa nok a hat. Ivēhkēk, e Sosoenēn to iu e non pea, pare' kehkeh va'aus a rora. Ivēh, ne' to ununun suk voh a ma hat pea a napan kurus, pare' vatok manih pe'. Ke' tavus va en manih pa te' nonok hat. Ivēh, ne Sosoenēn to nok suk a tah vēh, pan ea se te' no manih pe Ieesu' Kristo. Ka manih po kikis pe' na to tavus ee o te' totoopin manih pa matan e Sosoenēn.

O Aposol To Taum A Ma Punis Suk A Kiu Pee

6 ¹Emōm to kikiu va'peh me nem e Sosoenēn pamōm sosoe vakis rakah ke nem peōm pan, “Eōm se vakiu vavih o he' vih ne Sosoenēn to he' a neōm.” ²Suk ataeah, manih koman o Puk Vapenpen, ne Sosoenēn to soe vavoh manih pan,

“Eö' koman to vaho' voh eo' po poen
 nö' se kon hah a neöm,
 ko nok vavih eo' peöm.
 Ka manih po poen pamëh
 nö' to pënton a ook peöm,
 parö' va'aus eo' peöm.”

Ais 49:8

Pënton öm! Kuru, e' o poen ne Sosoenën se nok vavih en pea. Ka kuru me, ne Sosoenën to kehkeh kon hah e non pea.

³Kemöm hikta iu nem a ö no a napan se soe vavahat a kiu pemöm. Ivëh, nemöm to punö' vëhva' suk rakah e nem pa kon ke a tah vëh se vahan pa te', ke' ku'. ⁴Ivëhkëk, a ma moeh tah kurus nemöm to nonok nem to vataare a no möm a nap kiu pe Sosoenën. A ma tamoaan rakah nemöm to sun vakis rakah e nem sih pa tëëm nemöm to kon kamis, me a tëëm no a punis to taum a möm, me a ma tah varih to mimirö' a no möm, me a ma te' tah varih to hihinën a no möm. ⁵Ee to ip a möm, pare vaho' ee pemöm pa nohnoh. Emöm to te' me e nem po te' varih to hat ov a no möm, pare veveo vah ka no möm. Emöm to kiu vëhva' rakah e nem. Ka ma meh poen, nemöm to hikta ënëën nem, pamöm hikta kokoroh nem. ⁶Emöm to nonok nem a taate' voon, pamöm vavataare nem a napan, pan emöm a nap kiu pe Sosoenën. Me emöm to öt vakis e nem po nat vih, pamöm nonok nem a taate' vih manih pa napan kurus, pamöm hikta nat nem pa heve vëvëhö'. Ahik. Emöm to kokon nem sih o kikis manih pa Tuvuh Vasio'. Pamöm te' rakah e nem pa nok a taate' iu a meh te'. ⁷Emöm to vavatvus nem sih a soe a man rakah, pamöm nonok nem a ma kiu po kikis pe Sosoenën. Emöm to öt vakis rakah e nem sih pa taate' totoopin, ka taate' totoopin pamëh te' va non manih po tah vavapus, me e' to te' non pa papmatö, me a papkiruk. Ka manih pa taate' totoopin pamëh, nemöm to vavapus rakah me e nem pa te' vëh to vakihat me non e Sosoenën.

⁸O upöm te' to kë e ne pa ma ëhnanmöm. Ko upöm te' to vapoka' ee pemöm pa ma soe, ko vöknah rakah ee pemöm. Ka ma upöm soe ee pa ma soe hat manih pemöm. Ivëhkëk, o upöm to sosoe ne pan, emöm o te' no a ma taate' pemöm to vihvih. Ko upöm sosoe ne pan, emöm o te' pikpiuk. Ivëhkëk, ahik, emöm to vavatvus vavi' nem a soe man. ⁹E' to te' ke non pan, ahikta te' to nat ka no möm. Ivëhkëk, a napan to inan vavih rakah e ne pemöm, kemöm hara' va e nem manih pa te' to kehkeh mët non. Ivëhkëk ahik, emöm to te' to'to' a voe e nem. Ke' te' va i non manih pan, e Sosoenën to rëprëp a no möm po opë', marën a vavaasis a möm. Ivëhkëk, e' to hikta ip vamët a möm. ¹⁰Ivëh, nemöm to taum suk voh a ma vu punis, ivëhkëk, e' a tah akuk ipamëh, a ma tamoaan emöm to te' vaeö nem sih. Emöm o arus, ivëhkëk, e' a tah akuk, emöm to va'aus a nap peo, kee öt ö ee. Ke' te' ke non pan emöm to hikta te' me nem ta tah, ivëhkëk emöm to vaneah e nem pa ma tah kurus.

¹¹Emöm to soe vamaaka rakah ke voh em peöm a napan va Kōrin pan, emöm to iu rakah e nem peöm. ¹²O hahara' pemöm manih pa iu a neöm to hikta hikhik ro non. Ahik rakah, emöm to iu suntan rakah e nem peöm. Ivèhkèk, a ma kokoman peöm to te' ke e ne pemöm, ka hikta te' vapöh kokoman rakah no pa taate' iu. ¹³Kuru, nö' to vavaato me va ka no' neöm manih pan, eöm ro pus koa' peö'. Eöm se peret rakah a ma kokoman peöm manih pemöm, paröm iu va ka möm manih pa ö nemöm to iu va ka no neöm sih.

Ea Se Te' Rakah Va No Manih Pa Iuun Pe Sosoenën

¹⁴Eöm varih a napan to vavatet nem sih e Kristo. Eöm se koe a kiu va'peh me ra napan varih to hikta vaman ne poë, eöm se nat nem vatös me nem raoe. Pe' a taate' pee to matan ke e non pa te' taate' peöm. A taate' totoopin me a taate' hat to hikta antoen ne a vatös. O maaka, me a popoen to hikta antoen me ne a vatös. ¹⁵E Ieesu' Kristo vapöh kokoman me kës e non pe susun po ora' hat, ha? A te' vëh to vaman non e Kristo, me a te' vëh to hikta te' me non to vaman, ee antoen kës e ne pa te' me to pöh kokoman, ha? Ahik rakah. ¹⁶E' te' vah va non nih, e' antoen kës e non pa ö no a ma tah nö'nës se nö ko pet e ne koman a Iuun Hinhin Apuh pe Sosoenën? Ea kurus to te' va e no manih pa Iuun Hinhin Apuh pe Sosoenën to'to' tamoaan. Ivëh, ne Sosoenën to soe suk vavoh manih komön o Puk Vapenpen pe' pan,

“Eö' se te' va'peh me no' pee,
parö' nönö va'peh vah me e no' pee.
Parö' te' e no' e Sosoenën pee,
kee te' e ne a napan peö'.”

Lev 26:11-12; Jer 32:38; Ese 37:27

¹⁷Ivëh, ne Sunön to soe suk vavoh manih pan,

“Eöm se taki këh ma' a napan poë varih.
Paröm nat nem vaket ta tah
to hikta te' vih non manih pa matan e Sosoenën.

Ivëh, kö' vaeö ka neöm, parö' vaonöt ka neöm,
köm sih te' va'peh me po' e nem peö'.”

Ais 52:11; Ese 20:34, 41

¹⁸“E Sunön A Kikis Vi to soe vamanih pan,

‘Eö' se te' no' e tamëneöm,
köm se te' nem o pus koa' oete'
me ro pus koa' mon peö'.”

2 Sml 7:14; 7:8

7 ¹Kën kea rakah peö', e Sosoenën to he' voh en pea pa ma soe vaman poë varih. Ivëh, ka tavus e o te' voon manih pa mataneah. Para vahik ee pa ma taate' pö va po sionin me o apen. Suk ataeah, ea se nanaöp no e Sosoenën, ko ta no eah, ko he' avoes aa manih pe', para suksuk tamoaan no a taate' vivihan.

A Napan Va Kōrin To Panih Ke Pöl Vaeö

²Eöm se peret a ma kokoman peöm manih pemöm. Emöm to hikta nok voh ta hat manih peöm, pamöm hikta mirö' voh to vaman pa pah voe

me ta pah kōovo manih topnineöm. Me emöm to hikta öt akuk kēh voh a neöm ta pah tah, ahik rakah. ³Eö' hikta se vapoka' a no' neöm pa soe va'ih nö' to sosoe no'. Ahik. Suk ataeah, eö' to soe voh keo' peöm pan, emöm to iu suntan rakah e nem peöm. Manih po poen na to te' to'to' no, me manih po poen na se mēt. ⁴Eö' to nat e no', parö' kehkeh soe tavus vatotoopin rakah ke no' peöm pan, eö' to hara' vaeö suk rakah e no' peöm. O kokoman peö' to tuvuh rakah en, suk a taate' nöm to vavetet nem. Ka ma punis tatavus ro ne manih pemöm, ne eö' to kokoman avoe' e no' nös peöm, ke' a tah pamēh to vatö o kokoman peö', ko vaeö apuh tavus rakah en manih pa komaneo'.

⁵Ko poen nemöm to nö nös, ko te' nem manih pa muhin va Mēsadonia'. Emöm to hikta vavanot ro nem. Ahik rakah. Manih pa muhin pamēh no a ma vu punis to tatavus tamoan e ne manih pemöm. A napan va nēn to vavaato vasuka' me e ne pemöm, ka ma meh tah va'naöp ee pa ma komēmöm. ⁶Ivëhkëk, e Sosenēn vëh to vavaatö non sih a ma kokoman pa napan varih to hara' ne a ma vu punis to vanö en ma' pe Taëtus, ke' nö en ma' manih pemöm. Ka taate' pamēh ne' to nok pa ö' ne' to vanö ma' e Taëtus to vatö rakah en po kokoman pemöm. ⁷Ke' hikta te' non pan, a hanan ro ko pamēh ne Sosenēn to vamö koe in a ma kokoman pemöm, pa ö ne' to vanö ma' e Taëtus. Ahik. Moaan voh nöm to vatö momoan o kokoman pe Taëtus, ke Taëtus soe ken pemöm po iu peöm, pa ö ne eöm to kehkeh ep ka no neo'. Ka ma kokoman peöm puh rakah ee po tamak, suk a tah nöm to nok. E' to soe me ken peö' pa ö nöm to iu vapöh kokoman me nem peö'. Ko poen nö' to pēnton a soe va'ih, eö' to puh rakah eo' po vaeö.

⁸Eö' to nat e no' po kiun peö' ivëh, to he' punis a ma kokoman peöm, eö' to hikta tamak tiroë' no' po poen nö' to kinkiun no' o kiun pamēh. Oman, po vamomoan nö' to te' tamak e no', suk o kiun pamēh se vatamak en peöm. Ivëhkëk, eöm se hara' o tamak pamēh pa si' tēem kökööt akuk. ⁹Ka kuru nö' to te' vaeö rakah e no', eö' to hikta vaeö suk no' a ma kokoman punis peöm. Ahik. Eö' to vaeö suk no' a punis me o tamak peöm to nok a neöm, köm panih em pa ma taate' hat peöm. Eöm to tamak suk em pa ö ne Sosenēn to iu va non. Ivëh, no a soe pemöm to hikta mirö' suk voh a neöm ¹⁰O vu tamak me o kokoman punis ne Sosenēn to vatvus, to nok a napan, kee panih ee pa ma kupu pee, me a ma to'to' pee. Ke Sosenēn kon tane' hah en pee pa hat. Ivëh, ka se nat no tatamak no pan, ea se panih a ma taate' hat pea. Ivëhkëk, o vu tamak me o vu kokoman punis to tatavus non sih pea a napan va po oeh vëh, to vavatvus non sih a mēt va po apen. ¹¹Eöm se kokoman vavih, o tamak vëh ne Sosenēn to he' a neöm, to vatvus vateera' en pa ma vu taate' vih peöm. Ka manih po tamak pamēh ne Sosenēn to kunkuin en peöm, köm sun em, marën a vatotoopin a ma taate' peöm. E' to kunkuin a ma

kokoman peöm, pa ö nöm to sirö' a te' vëh to nok voh pa hat. Kōm naöp em pe Sosoenën. Kuru nöm to kokoman vavi' e nem ma' pemöm, ivëh, ne eöm to eh suk rakah e nem pa vatotoopin a taate' pa te' vëh to nok voh pa hat. A ma tah kurus nöm to nonok nem, ee marën a vatotoopin a taate' pamëh, ka taate' pamëh, to vataare e non, pa hikta hat to te' non peöm. ¹²Ko poen nö' to kiun ka nös neöm o kiun va'ih, eö' to hikta koman voh no' a vatotoopin a taate' pa te' vëh to nok voh a hat. Eö' me to hikta koman no' a te' vëh to hara' non a punis, ne' to kon tane' pa te' vëh to nok voh pa hat. Ahik. Eö' to iu varoe no' a taate' vih peöm se tavus vamaaka. Ka manih pa matan e Sosoenën ne eöm se nat vavih rakah va nem manih pan, eöm to iu rakah e nem pemöm. Ke' a pusun in a ö nö' to kiun suk voh nös o kiun va'ih. ¹³Ka kuru va'ih no a taate' peöm to nok, ko vatö rakah en pa ma kokoman pemöm.

A ma kokoman pemöm to tö rakah ee, kemöm hara' vaëo oah rakah em. Suk eöm to vahik këh em pe Taëtus pa punis pe', ko kokoman pe' vih hah en. ¹⁴Moaan voh nö' to soe vanat eo' pe Taëtus pa ma taate' vih peöm, eö' to kë rakah eo' pa ëhnëeneöm. Ivëh, nö' hikta poet suk voh pa soe peö'. Ahik. A ma soe nemöm to he' voh a neöm, ee a ma soe man vavi'. Ivëh, ka kuru ne Taëtus to nat vavih e non, pa soe nemöm to nok voh marën a kë a ëhnëeneöm, e' a pah man rakah. ¹⁵Ko poen ne Taëtus to nö voh nös peöm, kōm naöp, ko rikrik e nem. Paröm öt eah, ko vatet kurus em pa soe pe'. E' to koman avoe' e non pa taate' voh peöm, pare' tamak rakah e non peöm. ¹⁶Kuru va'ih nö' to puh rakah no' po vaëo, suk ataeah, eö' to vaman vakis rakah e no' pan, eöm se nonok vavi' e nem pa ma taate' vih totoopin.

O Te' Varih To Vavatet Ne E Ieesu' To Ununun A Moni' To Va'aus O Jiu'

8 ¹Kën kea me kën vamen, kuru nemöm to kehkeh soe vanat a no neöm a hanan, ne Sosoenën to ururuan vavoh in o kum te' varih to vaman ne Ieesu' Kristo, manih pa muhin va Mësadonia'. ²A ma punis apa'puh to tavus voh manih pee, pare punö' ee pa ma kokoman pee. Ka manih po poen pamëh nee to te' ne o te' arus rakah. Ivëhkëk, e Sosoenën to vavaëo tamoan voh e non pee, kee koman ee po upöm napan pe Kristo, pare ununun vapeo a moni' me a ma meh tah, ko va'aus ee pee. ³Eö' to iu soe vamaaka rakah ka no' neöm pan, a napan pe Kristo to suk voh o kokoman koman pee, pare he' vörep oah rakah ee pa moni' nee to onöt ne a he'. Ahikta te' to ta' rapoë a nok va nën. ⁴Ivëhkëk e'e to hin vakis rakah ee pemöm pan, emöm se soe vaonöt ke raeo, kee kiu vatös me ro upöm kum te' varih to vaman ne e Ieesu'. Kee kiu pa ununun ta moni', pare va'aus a napan pe Sosoenën varih to te' ne pa muhin va Jiutia'. ⁵Emöm to koman vavoh nem manih pan, ee se he' ro ta ma si' moni' keok akuk, ivëhkëk, a taate' nee to nok, to oah e non po kokoman

pemōm. Vamomoaan nee to he' vovoh voh i rea manuh pe Sunōn. Ko vatet po' ee po iu pe Sosoenēn. Pare he' koman po' rea manih pemōm.

⁶Ivëh, kemōm hinhin vakis e nem pe Taëtus, a te' vëh to taneo voh pa kiu va pa taate' uruan a meh te'. Ke' sih va'aus a neöm, kōm vahik a kiu pamëh, suk e' a te' to taneo voh. ⁷Eöm to öt ö rakah manih pa ma moeh tah kurus varih, ne eöm to vaman nem e Sosoenēn, paröm kiu vakis rakah e nem pa vavaasis a napan pa taate' vaman, eöm to te' rakah me e nem po nat o pöh apuh, paröm te' rakah me nem po iu va pa va'aus, me a taate' iu peöm manih pemōm. Manih pa ma taate' poë varih, ne eöm se sun vakis rakah manih pa kiu vëh nöm to taneo voh, pa ununun a moni' pa va'aus o te' arus.

⁸Eö' to hikta ta'ta' a no' neöm, pan eöm se ununun moni', paröm he'. Ahik. Eö' to iu inan ro no' pan, a taate' iu te' peöm te' man e non oh? Manih pa ö nö' se vavatoe a taate' peöm me ra napan varih to iu rakah ne a va'aus. ⁹Suk ataeah, eöm to nat vahik rakah voh em po ururuan pe Sunōn pea Ieesu' Kristo. Paröm nat e nem pe Kristo to te' me e non pa ma tah peo rakah, ivëhkëk, e' to tavus vavoh manih pa te' arus, marën a ö ne' se va'aus a neöm. Ivëh, ne' to tavus suk voh a te' arus, pan e' se va'aus a neöm, kōm kon ta ma tah peo.

¹⁰Kuru nö' to iu vatvus no' o kokoman peö' manih peöm, eöm se kiu pa ununun a moni'. Po kirismas vöh to oah, eöm to no voh a kiu pamëh, paröm iu he' e nem. Ke eöm ivarih to he' momoaan voh. ¹¹Ke' vih non peöm se kiu vakis pa vahik a kiu pamëh. Moaan voh no a ma kokoman peöm to kat rakah en peöm pa nok a kiu pamëh. Ivëh, ke' vih non peöm se vahik vëvëhö', kōm sih antoen nem a he' a ma tah va pa ö nöm to öt va nem. ¹²Ta pah te' se keh iu non a he' ta pah tah vamanih po he', e Sosoenēn se kon en po he' pe'. E Sosoenēn to koman varoe non sih a ma tah no a ma papaeh te' to onöt ne a he', pare' kon en pa ma tah nee to he'. E' to hikta koman non sih a ma tah no a te' to hikta öt non, pare' kiiki non a taate' pe'. Ahik.

¹³Eö' to hikta sosoe no' pan, eöm se te' a ma vu punis marën a va'aus o te', kee iho' vavih ne. Ahik. Eö' to iu no' pan, ea kurus se nok a pah taate', para te' va no pa pah ö. ¹⁴Ka kuru va'ih nöm to te' me e nem pa ma tah peo. Ka ma tah nöm to vaneah nem, nöm to onöt e nem pa va'aus a napan varih to kökööt ne pa ma tah. Ka amot nee se keh öt vapeo, ee se va'aus varu' ee peöm, pa ö nöm se kökööt nem pa ma tah. Ivëh, ke eöm kurus se nok a pah taate' to vatoe non, paröm te' vavih nem. ¹⁵E' to te' va non manih pan, o kiun to kiun non po Puk pe Sosoenēn to soe suk non a taëen nee to popoka' ne o mana', ne Sosoenēn to he' voh a napan va Israël. Ee to ununun ko ëen, pare soe vamanih pan,

“A te' vëh to ununun vörep a taëen,
no a taëen pe' to hikta te' peo vörep non.

Ka te' vëh to ununun vatam a taëen,
no a taëen pe' to hikta te' keok non.”

Eks 16:18

E Pöl To Vanö E Taëtus Me A Meh Te' Manuh Kōrin

¹⁶Eö' to soe vavihvih ke na e Sosenen, suk e' to kunkuin o kokoman pe Taëtus ke' vatoe me e non pa ma te' kokoman pemöm. Me e' to iu va'aus e non peöm. ¹⁷Emöm to hi e Taëtus, pan e' se hah nös manem peöm, ke' soe vaonöt en. E' me to iu rakah e non pa nö nös peöm, ko kokoman pamëh, e' o kokoman koman pe'. ¹⁸Emöm to vanö me nös eah a meh kea pea ke' nö va'peh me en nös pe'. No a ma kum te' varih to vaman ne e Kristo to kë rakah e ne pe', suk a kiu vih ne' to nonok non pa vatvus a Soe Vih. ¹⁹E' to hikta te' non pan, a tah ro ko pamëh. Ahik. A ma kum te' varih to vaman ne e Kristo to kon voh poë, ke' nö va'peh me a möm, pare' va'aus a möm pa he' a moni'. Emöm to nonok nem a kiu va'ih marën a kë a ëhnan e Sunön, me emöm se vataare a napan o kokoman pemöm, to takuin rakah e non pa nok a kiu va'aus. ²⁰Emöm to hikta iu nem ta pah te' se nok ta soe hat, suk a ö nemöm to matop va nem a ma he' peo poë varih, no a napan to he'. Ke' a pusun in a ö nemöm to nö va'peh suk me nös e kea pamëh. ²¹Ea to pupunö' vëhva' rakah e no pa nok a taate' taeah to te' totoopin non, ne Sunön to iu non, me a taate' taeah no a napan to koman ne pan, e' a taate' totoopin.

²²Emöm me to vanö em nös pe meh kea pea, ke' nö va'peh me en nös pa meh pöök. A ma poen peo rakah nemöm to pupunö' nem eah pa nok a ma vu kiu. Pamöm inan eah to eh rakah e non pa nok a ma kiu poë varih. E' to nat rakah e non pan, eöm se nonok varoe kov e nem pa taate' va'aus. Ivëh, ne' to te' suk rakah me non o iu apuh va pa nok a kiu pamëh.

²³Eöm to nat vavih voh em pe Taëtus, e' e vamomhë peö', pare' kiu va'peh me a non neo' pa va'aus a neöm. Ka manih pa meh poa kea pemöm poë varih, nöm se nat va nem manih pan, ee a poa te' kiu no a ma kum te' varih to vaman ne e Kristo to vanö nös raoe. Kee kë rakah e ne pa ëhnan e Kristo manih pa ma kiu nee to nonok ne pon. ²⁴Ivëh, köm se vataare rakah oman va pa taate' iu te' peöm manih pa ma te' poë varih. Me a pusun in ataeah nemöm to vaeö suk nem a ma tah ne eöm to nonok nem. Ivëh, ka napan va pa ma kum te' varih to vaman ne Kristo, sih nat rakah in a taate' vih peöm.

A Napan Va Kōrin Se Va'aus A Napan Varih To Vaman Ne E Sosenen

9 ¹Eöm to nat vahik voh em po he' vih vëh nemöm to ununun voh, marën a va'aus a napan pe Sosenen varih to te' ne pa muhin vëh Jiutia'. Ivëh, nö' hikta se kiun suk no' to kiun rë, marën a soe vanat a neöm a tah pamëh. ²Eö' to nat rakah e no' pa ma kokoman peöm to

takuin rakah ee pa he' o va'aus peöm manih po upöm te'. Ka ma tamoaan rakah nō' to kēēkē no' a ma ēhnēēneöm manih pa matēera napan va Mēsadonia'. Eō' to sosoe va i no' raee manih pan, "O kirismas vōh to hik, no a napan va Akaēa' to vamatop voh ee pa nok a kiu va pa ununun a moni'." Ko poen no a napan va Mēsadonia' to pēnton a soe va pa ö nōm to iu rakah e nem pa nok a kiu va pa he' a ma moeh tah, a tah pamēh to kunkuin rakah en pa ma kokoman pa nap peo va Mēsadonia', kee vamatop me ee pa he' a ma te' he' pee. ³Ivēhkēk, eō' to hikta iu no' a soe va pa ö nemōm to kē nem a ēhnēēneöm, se' tavus vamanih po vaato akuk. Ivēh, kō' iu no' pan, eöm se te' vamatop tamoaan nem pa he' ataeah, vamanih pa ö nō' to soe vavoh ke raee. Ke' a tah pamēh, nō' to kokoman no', parō' vanō nōs a poa kea pea poē varih, kee nō nōs manem peöm. ⁴Emōm to vaman rakah va e nem manih pan, eöm to te' vamatop e nem pa he' ta ma tah. Ivēhkēk, eō' to koman no' pan, e' to hat non pa ta ma pah te' va Mēsadonia' se keh nō va'peh me a nōs neo', pare taum vamanih pan, eöm to hikta vamatop avoe' nem a he' ta ma tah. Emōm se hara' vapoet suk em pa tah pamēh, eöm me se hara' vapoet em. ⁵Ivēh, nō' to koman suk no' a hi a ma kea pea, pan ee se vovoh ka nōs neo' manem peöm. Ko va'aus a neöm kōm vamatop a ma he' poē varih, nōm to soe pan, eöm se vanō na manuh pa napan va Jiutia'. Ko poen nō' se keh suk nōs, ka napan varih to nō va'peh me a nōs neo' to antoen e ne pa nat vamanih pan, eöm koman to kehkeh he' nem a moni' pamēh. Ke' to hikta te' non pan, emōm to totoon a no neöm pa he' a ma moni' peöm.

⁶Eöm se koman hah na a soe va'ih, A pah te' to po'po' a ma si' voa' tah ēnēen to hikta te' peo ne, a te' pamēh to hikta antoen non a kon ta ma taēen peo. Ivēhkēk a te' vēh to po'po' a voa' peo, e' se kon oah en pa taēen peo. ⁷Ivēh, ke eöm papaeh, eöm se kokoman vavih momoaan voh, manih pa ma kupu peöm pataeah nōm to kehkeh he' nem. Pe' to hat non pa ö nōm se hara' vapunis suk nem a tah pamēh, me e' to hat non pa ö nōm se koman nem pan, a napan to toon a neöm pa he' a tah. E Sosoenēn to iu rakah non sih a te' vēh to hara' vaeō rakah non, pare' he' o he' pe'. ⁸E Sosoenēn to antoen e non pa he' oah a neöm a ma vu tah peo vihvih to antoen ne a va'aus a iho' peöm. Kōm vaneah rakah e nem pa ma moeh tah peo to antoen e ne pa nok a kiu vih, marēn a va'aus o upöm te'. ⁹O Puk pe Sosoenēn to soe suk non a taate' pamēh to te' va non manih pan, "O te' varih to vavatet ne o iu pe Sosoenēn, to he' oah a ma tah pee manih pa nap arus.

Ka ma taate' totoopin pee, na to hikta se vanun no.

Sng 112:9

¹⁰E Sosoenēn koman to he'he' non a voa' manih pa te' nepnep voa', me a taēen no a napan se ēen. Ke' te' akuk va kov e non manih pan, e Sosoenēn se he' en peöm pa ma tah, kōm öt onöt rakah em, parōm onöt rakah e nem pa va'aus o upöm te' pe Sosoenēn. Ivēh, ka taate' vih peöm

se pu va'puh oah en manih pa ma komēneöm, vamanih pa te' to nep a ma voa' tah ēnēen pa rak pe', ko vasuksuk no a nep taēen pe' to pah voa' sultan en. ¹¹E Sosoenēn se he' en peöm pa ma moeh tah peo, kōm öt onöt rakah em, paröm iu he' pet e nem po upöm te' pa ta ma te' tah. Ka ma he' peöm to koe ke ma' manih pemöm, pare nok a nap peo, kee soe vavihvih kee na pe Sosoenēn. ¹²Ivēh, ka kiu vēh nōm to nok se va'aus en pa napan pe Sosoenēn, kee hikta onöt ne a kōkōöt hah pa ta meh taeah. Me a taate' pamēh se nok a napan, kee soe vavihvih oah kee na pe Sosoenēn. ¹³Ka kiu nōm to nok manih pa va'aus a napan, se vataare en pa taate' vaman peöm. A nap peo rakah se kē ne a ēhnan e Sosoenēn, suk ataeah, ee se ep a ma tah peo nōm se he' raoe me ro upöm te', me eöm to pēnton voh em pa Soe Vih pe Kristo. A Soe Vih pamēh, ne eöm to soe voh pan, eöm to vaman em pe'. ¹⁴Ee se nat va e ne manih pan, o ururuan apuh ne Sosoenēn to he' a neöm. Ivēh, nee to iu suk ne a te' va'peh me a no neöm pa tēem nee to hinhin ne. ¹⁵O he' vih vēh ne Sosoenēn to he' voh a ra, e' to apuh oah e non pa ma meh tah, ea to hikta onöt no a vatvus vahik a ma soe va po he' vih pamēh. Ivēh, ke ea se soe vavihvih e Sosoenēn, suk o he' vih pe'.

E Pöl To Piun A Soe Pa Napan To Kehkeh Vöknah Ne A Kiu Pe'

10 ¹Eö' e Pöl, eö' to ihi vakis rakah e no' peöm. Eö' a te' no a ma meh te' to sosoe ne sih pan, o poen ne eö' to te' va'peh me a no' neöm, eö' to vöknah hah a no'. Ivēhkēk, o poen nō' to te' varo kēh a no ma' neöm, eö' to he'he' no' sih a soe eh manih po kiun nō' to kiun. Eö' to kehkeh vataare no' a taate' tö manih peöm, ko tooto amamot ke no' peöm. Vamanih pa ö ne Kristo to nok va voh. ²Eö' to sosoe vakis rakah va ke no' peöm manih pan, eöm se te' vamatop nem. Eö' tome' nō nös peöm ko he' a neöm ta ma soe kikis pö nō' se te' va'peh me a no' neöm. Eö' to koman e no' pan, eö' to onöt e no' pa he' a soe kikis peö' manih pa napan varih to koman ne pan, emöm to vavatet nem sih a ma taate' va po oeh vēh. ³Oman, ea to te' no manih po oeh vēh, ivēhkēk, ea to hikta vavapus va no manih pa napan va po oeh vēh. ⁴Emöm to hikta vavapus me nem a ma tah vavapus va po oeh vēh. Ahik. Emöm to öt nem a ma tah vavapus to te' me ne o kikis pe Sosoenēn, pare antoen e ne pa mirö' a kiikin eh va pa ma taate' hat va po oeh vēh. Emöm to kehkeh vöknah rakah nem a ma vu kokoman pa napan, ⁵me a ma soe piuk varih to susunpip ne a hanan no a napan to kehkeh nat vavih koe ne e Sosoenēn. Emöm me to susunpip e nem pa ma kokoman pa napan varih to vakihat me ne e Kristo, kee sih panih a ma kokoman pee, ko suk o iu pe Kristo. ⁶Emöm to anoeh ro a no neöm, pan eöm se keh vataare em pemöm, pan eöm to iu vatet e nem pa ma soe kurus pe Kristo, a, emöm me to te' vamatop rakah e nem pa vakmis a napan varih o vatösoe.

⁷Eöm se kiiki vavih pa ma tah varih nöm to ep in pa matëeneöm. Eöm se keh koman nem pan, eöm a napan vamaman pe Kristo, a, eöm se kokoman vavih, paröm koman vamanih pan, emöm me a napan pe Kristo, pamöm te' va e nem manih peöm. ⁸E' oman rakah, emöm to kë koman hah a nem, suk a tasun ne Sunön pea to he' voh a möm, marën a nok a kiu pamëh. Ivëhkëk, a tasun pamëh to nok a neöm, ko vaman peöm kiki, pare' hikta vöknah a non neöm. Ke' a tah pamëh nö' to hikta se poet suk no' a soe va'ih nö' to nonok no'. ⁹Ivëhkëk, eöm se nat nem koman nem pan, eö' to pupunö' e no' pa va'naöp a neöm manih pa ma kiun nö' to kinkiu ka no' nös neöm. ¹⁰A ma pah te' to sosoe ne sih pan, "A ma kiun pe Pöl to te' me ne a ma soe apa'puh kiki, pare tanih va'puh oah. Ivëhkëk, o poen ne' to te' non manih pea, pare' vavaato me a rora, ka ep no eah to hikta te' eh non. Me e' to hikta nat vavih non pa taate' va pa vatvus a soe." ¹¹O te' varih to nonok ne a ma soe to matan va ne manih, ee se nat va ne manih pan, emöm to hikta te' va'peh me nem a neöm manem kuru. Ivëh, nemöm to soe suk nös a tah pamëh manih pa ma kiun pemöm. Ivëhkëk, o poen nemöm se te' va'peh me a no neöm manem, emöm se vatvus em papaeh a tasun, nemöm to vavatvus voh nem manih pa ma kiun pemöm.

¹²Emöm to hikta onöt nem a vatoe hah ëm me ro te' varih to hara' ne pan, ee ro te' susunön, pare këëkë koman hah a nee. Ahik. O te' poë varih to vavatoe koman hah a ne pa ma taate' koman pee, pare kiiki koman hah a ne pa ma taate' koman pee. O te' to nonok ne a ma taate' poë varih to te' va ne manih, po te' o pöh papön. ¹³Ivëhkëk, emöm to hikta onöt nem a kë koman hah ëm, suk a ma tah to te' tavus këh ne a kiu nemöm to kon voh, ko nonok nem. Ahik. Emöm se kë koman varoe hah a nem, suk a ma kiu ne Sosenën to kon voh, pare' he' a möm, kemöm nonok nem manih po upöm te', me manih peöm. ¹⁴E Sosenën to vaho' voh en peöm paan a tasun, me a kiu ne' to he' voh a möm. Ivëh, kemöm hikta se oah nem a ö ne' to soe vavoh ka möm, pan emöm se kikiu aton nem pa vatvus a Soe Vih vëh to soe suk non e Kristo. Kemöm koman ivarih, to vatvus momoan voh ka neöm a napan va Kōrin a Soe Vih pamëh. ¹⁵Emöm to hikta apa'pon nem o pan pemöm, pamöm kë koman hah a nem, suk a ma kiu no upöm te' to nonok voh ne. Ahik. Emöm to kehkeh nok varoe ko nem a ma kiu varih ne Sosenën to he' voh a möm, pan emöm se nonok nem, köm se ep, ko vaman peöm pu vakis ma'. Köm sih va'aus a kiu nemöm to nonok nem, ke' tavus va'puh manih topnineöm. ¹⁶Kemöm antoen me e nem pa vatvus a Soe Vih manuh pa ma vöön varih to te' oah ne na a vöön apuh peöm. Pamöm hikta iu kë koman hah a nem, suk a ma kiu no upöm te' to nok voh manih pa ma ö muhin po upöm te'. ¹⁷Suk ataeah, a soe to te' non komön o Puk pe Sosenën to soe va non manih pan,

“A te' se keh iu kē koman hah a non,
e' se kē varoe non a ēhnan e Sunön,
suk a ma tah ne' to nonok non.”

Jer 9:24

¹⁸Ea to nat e no, pa te' vëh to hara' vaeö non sih, pare' kē koman hah a non, e' a te' pamëh, to hikta te' non to ēhnan manih pa matan e Sosoenën. Ivëhkëk, e Sosoenën se keh kē non a ēhnan ta pah te', a, a te' ko pamëh, to te' me non o ēhnan manih pa matan e Sosoenën.

**A Taate' Pe Pöl To Hikta Vatoe Me Non A Taate' Po
Te' Varih To Pikpiuk Ne Pan Ee O Aposol**

11 ¹Eö' to iu no' pan, eöm se vaonöt ka neo', kö' nok a si' soe nun peö' marën a kē koman hah ö', ivëhkëk, eöm to nok vavoh em nën. ²E Sosoenën to te' me non a taate' puhio' pe', pan ea a napan kurus se te' no o te' ne' to vaneah non. Ka manih pa taate' puhio' pamëh, nö' to iu me no' pan, eöm me se vatet vavih a taate' pe Kristo. Ke eö' koman to kon voh eo' peöm, ko he' eo' peöm pe', ke' tavus va en manih pe voe koman peöm. Eö' to he' a neöm e Kristo vamanih peö' to me ka nös neöm a koa' mon sepe' vivihan manuh pa te' seka' vëh ne' to kehkeh me non. ³Ivëhkëk, eö' to koman avoe' e no' pa kuru' vëh to piuk voh e Iv pa taate' piuk pe'. Ivëh, nö' to nanaöp suk no' pan, a paeh a taate' avoe' pamëh to me' tavus me en manih peöm. Ka ma kokoman peöm nun, köm këh em pa taate' te' vavivihan me a taate' vatet e Kristo. ⁴Eö' nanaöp suk no' ataeah, eö' to nat e no' peöm to te' vamatop ro ko nem a tēnan a soe po upöm te' varih to se nö ma' peöm. Pare vavatvus ne a soe va pe Ieesu' vëh, to hikta vatoe me non a te' Ieesu' vëh, nemöm to vavatvus nem a soe va pe'. Ka manih pa taate' pamëh nöm to kon suk voh a meh tuvuh ke, to hikta te' va non manih pa Tuvuh Vasio' vëh nöm to kon moaan voh. Paröm tētēnan vi nem a soe vih to hikta te' non pan a Soe Vih pe Ieesu' Kristo vëh nemöm to vavatvus nem sih manih peöm.

⁵Eö' to hikta koman no' pan, “o aposol apa'puh” peöm poë varih, to vih oah e ne peö'. ⁶Eö' to hikta nat vavih pö' no' pa taate' va pa vatvus a soe. Ivëhkëk, eö' to nat vavih e no' pa pusun in a soe nö' to vavatvus tamooan no' sih. Manih pa ma taate' kurus me pa ma poen kurus, nemöm to vataare e nem peöm po nat pamëh.

⁷Eöm to nat e nem, eö' to vavaasis voh a no' neöm a Soe Vih pe Sosoenën parö' hikta hinhin voen a no' neöm. Ahik. Eö' to vöknah koman hah a no', marën a kē varoe a ma ēhnëneöm. Eöm koman va nem nih pa ö nö' to nonok va no' manih, Eöm koman kēs nem pan eö' to nonok e no' pa hat, ha? ⁸Eö' to kokon moni' no' sih manih pa ma meh kum te' varih to vaman ne sih e Kristo, eö' to kon a moni' pamëh, marën a va'aus koman hah ö', ko kikiu no' topnineöm. ⁹Ko poen nö' to te' va'peh me voh a no' neöm manih Kōrin, parö' kökööt no' pa taeah nö' to iu no', eö'

to hikta he' punis ta pah te' oete', ke', ta pah köövo manih peöm. Ahik. A kën kea varih to vaman ne e Kristo manih pa muhin va Mësadonia' to nö ma' manih Kōrin, pare tavus ma', ko va'aus ee peö' pa taeah nö' to kökööt no', parö' iu no'. Eö' to hikta koman vakis no', a he' punis a neöm manih pa matop ka neö'. Ivëh, nö' to vavattet tamooan suk no' o kokoman pamëh. ¹⁰Eö' to soe vamanih, suk a soe man pe Kristo to te' tamooan non sih manih pa komaneo'. Ivëh, kö' se soe vamaman rakah va eo' manih pan, "Manih Akaëa', no ahik ta pah te' to onöt non a sunpip a neo' pa kë a ëhnaneo', suk eö' to koe voh eo' pa ö nöm se matop ka no neo'." ¹¹Vahvanih kö' nonok va no' manih? Eöm koman kës nem pan eö' to hikta iu a no' neöm? Ahik rakah. E Sosenën to nat rakah e non peö' to iu e no' peöm.

¹²Ivëh, kö' se nonok avoe' e no' pataeah nö' to nonok no' kuru. Suk a taeah, eö' to kehkeh sunpip no' a napan varih to kë koman ne a ëhnëere, suk a ma kiu nee to nonok ne. Ee to sosoe ne pan, a kiu nee to kë suk ne a ëhnëere to vatoe me e non pa te' kiu nemöm to nonok nem. ¹³O te' poë varih to hikta te' ne o aposol vamaman, me ra nap kiu vamaman, ee ro te' pikpiuk. Ee to panih a taate' pee, pan a napan se ep ne, pare koman ne pan ee o aposol vamaman pe Kristo. ¹⁴Ka taate' nee to nonok ne to hikta vatoksean a rora. Ea to nat vavih rakah e no, e susun po ora' hat koman to antoen e non pa panih hah ea, pare' matan va e non manih pa ankerö' va po maaka, ka napan ep ne poë, ko koman ne pan, e' a ankerö' pe Sosenën. ¹⁵Ivëh, ka tah pamëh to hikta se vatoksean a rora, pa ö no a nap kiu pe susun po ora' hat to panih a ma taate' pee, pare kikiu va ne manih pa ö no a napan varih to nonok ne a ma taate' totoopin to kikiu va ne. Ivëhkëk, amot ne Sosenën se kiiki en pa ma taate' pee, kee kon kamis suk ee pa ma taate' taneah nee to nonok ne.

E Pöl To Hutët A Ma Punis To Tavus Poan Pö Ne' To Nonok Non A Kiu Aposol

¹⁶Eö' to soe ke voh eo' peöm pan, a hikta pah te' se koman non pan eö' a papön. Ivëhkëk, eöm se keh koman va e nem peö' nën, öt va ka neo' manih pa ö neöm to öt va in a te' papön. Paröm koe ka neo', kö' kë vatam koman hah ö'. ¹⁷O poen nö' to kë koman hah a no', eö' to hara' koman no' pan, a pop peö' to vih. Ivëhkëk, eö' to hikta toto va no' manih pa ö ne Sunön to iu va non. Ahik. Eö' to toto va e no' manih pa te' papön. ¹⁸A nap peo va po oeh vëh to kë koman hah a ne suk a ma pop pee to vihvih. Ivëh, ke eö' me se kë koman hah me eo' pa te' ëhnaneo'. ¹⁹Ke eöm varih a napan to te' me nem a ma nat apa'puh, me a ma kokoman vih natsean. Ivëh, neöm to iu suk nem a soe vaonöt o te' papön, kee soe ka neöm a ma soe nun pee. ²⁰Oman rakah, ta pah te' se keh rëh a neöm köm nö ko kiu akuk nem manih pe', ke' kon vahik en pa ma tah peöm, me e' se piuk ka

neöm, pare' vakëen pet en peöm. Ko te'te' vasusunön e non peöm, pare' tatapan en pa ma matëeneöm, köm ep akuk e nem pe', ke' nonok suk e non po iu koman pe'. ²¹Varenan rakah, pemöm to hikta te' eh nem, pa nok a ma taate' poë varih manem peöm. Eö' to te' poet rakah e no' pa soe tavus a hat pemöm manih peöm.

Ivëhkëk, e' se keh te' non e retereh to eh onöt ne a kë koman hah rea. A, eö' me se eh onöt me e no' pa kë koman hah ö'. Varenan rakah, eö' to vavaato va e no' manih pa te' papön. ²²Ee to koman ne sih pan, ee varoe a ma to Jiu'. Ivëhkëk, eo' me a to Jiu'. Me ee to koman ne pan, ee varoe a napan va Israë'l. Ivëhkëk, eö' me a to Israë'l. Ee me to koman ne pan, ee varoe o pus koa' pe Abraham. Ivëhkëk, eö' me e koa' pe Abraham. ²³Ee kës a nap kiu pe Kristo, ha? Eö' to onoah e no' pee pa nok a kiu pe'. Ivëhkëk, eö' to toto va e no' manih pa te' papön. Eö' to kikiu vëhva' oah rakah e no' pee. A ma poen peo no a napan to vaho' ee peö' pa nohnoh. Ivëhkëk, a ma si' poen keok nee to vaho' rapoë pa nohnoh. Kö' hikta antoen no' a ëh a tovih rëp no a napan to rëp a neo' po uris rëprëp te'. Eö' me to antoen e no' pa ëh a tovih rëp no a napan to rëp raoe. Ka ma poen peo nö' to vatët rakah eo' pa mët. ²⁴A ma to Jiu' to rëp a neo' pa 39 rëp po uris rëprëp te', ee to nok va ka neo' nën pa tönim tëem vakëkëh. ²⁵A kukön tëem vakëkëh nee to rëp a neo' po opë'. Ko pöh poen nee to tösvös ka neo', ka si' ö hat, kö' mët eo'. Ko meoh kukön poen nö' to te' no' po parö', ko parö' hat me en peö'. Ka pah popoen me a pah potan avoes va pa kukön poen poë varih, nö' to te' no' koman tahi'. ²⁶A ma poen peo rakah nö' to nö pa ma vöön varo, ka si' ö hat kö' taum koe eo' pa punis manih ruen. Me manih pa koreera nap kakaveo, me ra kën kea koman peö' varih o Jiu', me ro te' varih to hikta te' ne pan ee ro Jiu'. Ka ma meh poen no upöm te' to kehkeh mirö' e ne peö' manih koman a ma vöön apa'puh, me manih pa ma muhin no a hikta te' to te' non. A si' ö hat me kö' taum eo' pa punis manih tahi'. Me manih pa koreera napan varih to pikpiuk ne sih pan ee ra napan pe Kristo. ²⁷Eö' to nok voh a ma vu kiu to parin a hiva' rakah, parö' hikta kokoroh vavih no' pa ma poen peo. Eö' to hara' o maë, me o manoe. Ka ma poen peo nö' to hikta te' me no' ta taëen. Me eö' to hara' a tuvuh, parö' hikta te' me no' to ohop nö' se ohop pip a tuvuh manih pa sionineo'. ²⁸E' to hikta te' non pan a ma punis varoe ko poë varih to tatavus voh ne manih peö'. Ahik. Eö' se soe me eo' pa ma meh punis to tavus voh manih peö'. A ma poen kurus nö' to te' me no' o kokoman punis va pa taate' matop vavih a ma kum te' varih to vaman ne e Kristo. ²⁹O vaman pa ta pah te' va pa napan varih to vaman ne sih Kristo se keh tötö nö non, a, eö' me se pah hara' vasunë eo'. Ka ta pah tah hat se keh tavus manih pa ta paeh va pa napan varih to vaman ne e Kristo, ke' ku' manih pa taate' hat, a, eö' se pah heve suk rakah eo' pa tah pamëh.

³⁰E' se keh hikta te' non ta meh hanan, nö' se kë koman hah ö', a, eö' se soe eo' pan, a ma punis varuh to tavus voh manih peö', a ma punis poë varih to vataare e ne peö' koman to hikta te' me no' to eh. ³¹E Sosoenën, e' e Taman e Sunön pea Ieesu' Kristo. E' koman to nat e non peö', to hikta pikpiuk no'. Ivëh, ke ea se kë tamoaan varoe ko no a ëhnaneah. ³²Moaan voh nö' to te' no' Damaskas, ka te' susun vëh to te' non paan a te' sunön vëh e Aretas, to vaho' en pa ma te' utut, kee ut e ne peö' manih pa ma hopa' varih to ho ne manih pa vöön apuh pamëh. Ee to kehkeh öt a no neö', to vaho' a neo' pa iuun nohnoh. ³³Ivëhkëk, a ma vamomhë peö' to vaho' a neo' po kove, pare vöknah koe ka ma' neo' po hopa' oho koe ke pa tuvuh manih po vakapkap in a vöön pamëh, kö' rusin këh eo' pa te' susun pamëh.

**A Pah Te' To Tata Non E Sosoenën, Ke
Sosoenën Soe Ke Poan A Ma Soe Peo**

12 ¹Ahik hah ta meh hanan nö' to te' me no', eö' se te' avoe' e no' pa kë a ëhnaneo!. Oman! A taate' pamëh to hikta antoen non a va'aus a ra. Ivëhkëk, eö' to kehkeh soe tavus no' a ma tata peö', me a ma soe ne Sunön to vatvus ka neo'. ²Eö' to nat no', a pah te' va pa napan varih to vaman ne e Kristo, no pöh havun me ro taana' kirismas to oah voh, ne Sosoenën to me peah voh a te' pamëh manuh pa vakön vöön va kin. Eö' to hikta nat no', a te' pamëh to nö' me en po sionin, ke' e' to këh voh en po sionin, ke' a tuvuh varoe to nö. E Sosoenën varoe to nat non a tah pamëh. ³⁻⁴Eö' to nat va e no' manih pan, e Sosoenën to me peah en pa te' pamëh manuh pa Vöön va Kin. Eö' to hikta nat no' pan, e' nö' me voh en po sionin, ke' a tuvuh varoe to nö. E Sosoenën varoe to nat non a tah pamëh. Ka manuh pa Vöön va Kin ne' to pënton a soe no a hikta te' to antoen non a vatvus vamaaka a soe pamëh pa rivoneah, pare' suupon rakah me e non pa te' pa vatvus a soe pamëh. ⁵Eö' to kehkeh kë rakah e no' pa ëhnan a te' pamëh. Ivëhkëk, eö' to hikta iu kë koman hah a no'. Eö' to antoen varoe no' a kë a ëhnaneo!, suk a ma tah to vataare ne, a ö nö' to hikta te' me no' to kikis. ⁶Ivëhkëk, eö' se keh koman no' a kë koman hah a ëhnaneo!, parö' hikta se te' no' pan eö' a te' papön. Suk ataeah, eö' to vavatvus vavi' e no' sih pa soe man. Ivëhkëk, eö' to hikta iu kë koman no' a ëhnaneo!, suk eö' to hikta iu no' a ö no a napan se koman vapeah ka no neo'. Ee se inan voh pa taate' nö' to nonok no', pare tēnan a soe nö' to vavatvus no', ka ma tah poë varih se vataare non raeo o to'to' peö', kee sih koman po' ne a ëhnaneo!.

A Tah To Te' Va Non Manih Pa Tah To'to' To Mirö' A Sionin E Pöl

⁷E Sosoenën to vataare voh a neo' a ma tah vihvih rakah. Ivëhkëk, e' to hikta iu non a ö nö' se kokoman vörep no' a ma tah poë varih. Parö' vaeö

suk no' a taate' peö'. Ivëh, ke' vanö ma' a tah to te' va non manih pa tah to'to', ko rukruk non a sionineo'. Ka tah pamëh, e' a te' te'te' soe pe susun po ora' hat, e' to nö ma' to rukruk vakmis e non peö', me e' to vöknah rakah en peö', kö' hikta onöt no' a hara' vaeö, ko kë koman hah ö'. ⁸A kukön tëëm rakah nö' to hinhin no' e Topoan, pan e' se vahik këh a neo' pa tah pamëh. ⁹Ivëhkëk, e Topoan to soe va ka neo' manih pan, “Ahik. Suk ataeah, o ururuan peö' to onöt rakah e non pën. Pa tëëm nën to hikta te' eh nom, o kikis peö' to tavus vamaaka rakah en manih pën.” Ivëh, kö' te' vaeö rakah e no' pa ö nö' to hikta te' me no' to kikis to kë hah ö', suk a sunë koman peö'. Ivëh, no kikis pe Kristo se te' suk non manih peö'.

¹⁰Ivëh, ka kiu nö' to nonok ke no' na e Kristo, no a ma vu punis se taum suk a neo', kö' taum vëhva' eo'. O te' se mirö' a neo' ko hinën a neo', ko vakmis ee peö'. Ko poen nö' to hara' vasunë no', o kokoman peö' to te' vavih e non. Suk a taeah, o poen nö' to hikta te' me no' o kikis, e' o poen ko pamëh nö' to hara' vaeah rakah eo'.

E Pöl To Iu Vaeh Non O Vaman Pa Napan Va Kōrin

¹¹Ka soe nö' to sosoe no', e' a soe pa te' papön. Ivëhkëk, eöm koman to kunkuin o kokoman peö', kö' nok eo' pa soe va'ih. Eöm ivarih, to onöt nem a soe tavus a ma taate' vih peö'. Ivëhkëk eöm to hikta nok va voh nën. Oman, eö' a si' tah akuk, ivëhkëk, eö' to hikta te' voh no' paan o “Aposol apa'puh” peöm. ¹²O poen nö' to te' va'peh me voh a no' neöm, parö' nonok no' a ma moeh tah to vataare a non neöm pan, eö' a aposol vamaman. O vu punis to tavus manih peö', kö' sun vakis e no'. Ka manih pa taate' pamëh, no a ma vu tah vatoksean, me a ma vu vëknöm, me a ma meh vu kikis apuh to tavus voh topnineöm. Ka ma tah poë varih to tatanok ne, pare vataare a non neöm pan, eö' to nonok no' a ma kiu pe Sosoenën. ¹³Eö' to nok voh a paeh a taate' manih peöm to vatoe me e non pa taate' nö' to nok voh manih pa ma meh kum napan varih to vaman ne e Ieesu'. E' to te' non a pah tah ro to hikta vatoe non nö' to nok voh manih peöm. Eö' to hikta kon akuk a moni' peöm, marën a nok a kiu pe Sosoenën. E' a hat pö' peö' ipamëh. E' se keh te' va non nën, ihan anoe këh a neo' a hat pamëh.

¹⁴Kuru nö' to vamatop e no', pa nok nös a vakön vavih peö' manem peöm. Ka manih pa vavih pamëh, ne eö' to hikta onöt no' a he' punis a neöm. Eö' to hikta onöt no' a öt këh a neöm a ma tah peöm. Ahik. Eö' to iu varoe no' a öt a neöm. Eöm to nat vavih rakah e nem. O koa' to hikta onöt ne a ununun ta ma tah, ko he' a ma kën tamëëre me ra kën sinëëre. Ahik. A kën taman me ra kën sinan to te' varoe me ne a kiu pa ununun ta ma tah, pare he' a ma pus koa' pee. ¹⁵Ivëh, kö' vaeö rakah e no' pa he' a neöm o to'to' peö', me a ma tah nö' to te' me no', marën a va'aus a neöm. Kôm se tavus a napan va po vaman. Eö' to pah iu suntan rakah e no'

peöm, e' a tah pō' ko pamēh to nok a neöm, kōm hikta iu vi ka no neo', ha?

¹⁶Oman, o upōm peöm to sosoe va ne sih manih pa taate' peō' pan, eō' to hikta he' punis voh a neöm. Ivēhkēk, o upōm peöm to koman ne pan, “Eō' e Pōl to vakēen voh a neöm, ka manih pa taate' piuk peō', nō' to vaon a neöm, ko öt akuk kēh a neöm a ma tah peöm.” ¹⁷Eō' piuk kēs voh a neöm, pa ö nō' to vanō voh nōs a ma te' peō' manih peöm, ha? Ahik, eöm koman to nat e nem peō' to hikta nok vavoh nēn. ¹⁸Eō' to he' kokoman voh eo' pe Taētus, ke' nō nōs peöm. Eō' to vanō va'peh me nōs eah e meh kea pea. E Taētus kēs to piuk voh ka neöm, pare' kon akuk a ma tah peöm, ha? Ahik, eöm to nat e nem, emöm to vavatet nem o pōh kokoman, me a pah taate' iu.

¹⁹Eō' to koman no' pan, eöm to ēh vahik em pa ma soe kurus varih parōm koman nem pan, emöm to kiun, marēn a vatotoopin a soe pemōm manih pa matēeneöm. Ivēhkēk, ahik. Emöm to te' e nem a napan pe Kristo, pamōm nonok nem a ma soe varih pa matan e Sosoenēn. Eöm a ma vamomhē rakah peō', emöm to nonok nem a ma moeh tah kurus poē varih, marēn a vakikis o vaman peöm. ²⁰Eō' to nanaōp e no' pan, eō' tome' nō nōs peöm, parō' taum a neöm to hikta te' va nem manih pa ö nō' to iu va no'. Eöm me tome' ep ka no neo' to hikta te' va no' manih pa ö nōm to iu ep va ka no neo'. Eō' to nanaōp me e no' pa ep ka neöm to te' nem manih pa taate' vaheheve, me a taate' puhio', me a taate' heve, me a taate' va okoek a meh te', me a taate' vasoe vahat, me a taate' vasoe tonun a meh, me a taate' kē koman hah aa, me a taate' mirō' a kiu. ²¹E' to hat non peō' se nō nōs peöm ke Sosoenēn peō' vapoet a neo' manih pa matēeneöm. Eō' se pah tamak eo' pa ö nō' se ep a nap peo varih to nonok voh ne a ma taate' hat poē varih, pare hikta panih a ma taate' pee, ko he' tonun a ma taate' varih, a taate' te'te'vaasi', me a ma taate' hat vapoet varih nee to nonok voh ne.

A Napan Va Kōrin Se Ut Vavih Ne Po Vaman Pee

13 ¹Kuru e' a vakōn tēem peō' pa nō nōs manem peöm.
O Puk pe Sosoenēn to soe va non manih pan,

“A poa te', ke' a kukōn te' se keh soe tavus

a ö nee to ep in ta pah te' to nonok non ta hat,

a, ea to onöt e no pa vatotoopin a hat pamēh.”^b

Lo 19:15

²O vapōök tēem nō' to te' va'peh me voh a no' neöm. Parō' soe vaēnpan voh eo' pa napan varih to nonok voh ne a ma taate' hat. Ka kuru va'ih nō'

^b **13.1** E Pōl to vatvus a soe ne' to kon tane' manih po Puk pe Sosoenēn, suk e' to iu vamaaka non a napan varih to vaman ne e Ieesu' manih Kōrin, pan ee to kon vahik voh ee pa soe vaēnpan. A kukōn te' poē varih to te' ne koman a soe va'ih, to vatoe me e ne pa kukōn vavih pe Pōl ne' to nok marēn a soe vaēnpan a napan va Kōrin.

to te' varo kēh e no' nōs peöm, parō' he' nōs a soe vaēnpan peō' manih po upöm te' kurus. Ko poen nō' se hah nōs peöm, eō' to hikta onōt no' a ep akuk o te' varih to nonok ne a taate' hat pamēh. Eō' se pah vakmis tiroē' rakah eo' pee. ³Eöm kehkeh nat vateera' nem pan, e Ieesu' Kristo to vavaato ke non ma' manih pa rivoneo', ke' a hik. Ka manih pa taate' pamēh, nō' to se nok kōm nat vavih rakah parōm pēnton vavih em pan, e Kristo hikta se vatō non pa vatotoopin a ma taate' hat peöm. Ahik. E' se vataare rakah en peöm po kikis pe'. ⁴O pōh man rakah, moaan voh ne' to hikta te' me non o kikis, kee vahan ee pe' pa kuruse. Ivēhkēk, kuru va'ih ne' to te' to'to' ro non po kikis pe Sosenēn. E' to te' man e non, pemōm to vatōs me e nem pe Kristo, pamōm hikta te' me nem to kikis. Ivēhkēk, manih po kikis pe Sosenēn, nemōm se te' to'to' e nem pe Kristo. Ivēh, nemōm se vatvus suk o kikis pe' pamēh topnineöm.

⁵Eöm se epep vavih pa ma taate' peöm, ko iniinan hah em, parōm ep pan, o vaman peöm te' eh e non, ke' ahik? Eöm se nat vavih va nem manih pan, e Ieesu' Kristo to te' non manih pa ma komēneöm. E' se keh hikta te' me a non neöm. A, a ma taate' peöm to vataare e ne peöm to hikta te' me nem to vaman manih pe'. ⁶Ivēhkēk, eō' to anoeh e no' pan, eöm se taum vamanih pan, emōm koman to nonok nem a kiu pe Kristo. ⁷Emōm to hinhin nem na e Sosenēn, pan e' se va'aus a neöm, kōm nat nem nok ta hat. Emōm to hikta nonok nem o hin vēh, pan e Sosenēn se vataare a neöm vamanih pan, emōm o aposol vamaman. Ahik. Emōm to iu nem pan, eöm se nok varoe a taate' totoopin. E' se keh te' va non nēn, a napan to antoen e ne pa koman vamanih pan, emōm kuru o aposol vamaman, ke' ahik. E' a tah akuk ipamēh. ⁸Ee to hikta onōt ne a nok ta pah tah to antoen non a vōknah a soe man. Ahik. Ea se kiu vakis varoe ko no pa va'aus pa vatvus a soe man. ⁹Emōm o sunē pamōm te' vaeō e nem, suk eöm to hara' vaeh e nem. Kemōm hinhin nem sih e Sosenēn, pan o vaman peöm a napan pe Kristo se tavus vatotoopin. ¹⁰E Sunōn to kon voh en peō', pan eō' se matop i no' a kiu pe', pare' he' en peō' pa ma kikis kurus va pa nok a kiu pamēh. Eō' to te' varo kēh e no' nōs peöm, parō' kiun o kiun va'ih ko vanō ka nōs neöm, suk ataeah, o poen nō' se nō nōs peöm, eō' to hikta manin no' a soe ka neöm ta soe eh va pa vatotoopin a ma taate' peöm. E Sunōn to he' vahik voh en peō' pa kiu va'ih, pan eō' se vakikis o vaman peöm, e' to hikta he' a neo' a kiu va'ih pan eō' se mimirō' a no' neöm. Ahik.

E Pōl To Soe Ataaton Ke Ra Napan Va Kōrin

¹¹Kēn kea me ra kēn vamen, eō' se soe ataaton keo' peöm, parō' nō eo'. Kōm kiu vēhva' pa vatotoopin o vaman peöm, parōm pēnton nem a ma soe nō' to soe ka neöm. Eöm kurus se te' me nem o pōh kokoman, me o kokoman moomo. Kuru eō' to hinhin no' e Sosenēn, pan e' se te'

tamoan me a no neöm, pare' he' a neöm a taate' iu te', me o kokoman moomo pe'.

¹²Manih pa taate' pea a napan pe Sosenen, eöm papaeh se he' a soe vavihvih vivihan manih pa ma meh peöm. A nap vivihan pe Sosenen to he' a nös neöm a potan avih pee.

¹³⁻¹⁴Eö' to hinhin me no' pan, o he' vih pe Sunön pea e Ieesu' Kristo, me o ururuan pe Sosenen, va'peh me a Tuvuh Vasio' se nok a neöm, köm te' vapöh kokoman nem.